

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر محمدباقر قالیباف

شهردار محترم تهران

سلام علیکم

طرح «مقابله، کنترل و کاهش آسیب‌ها و ناهنجاری‌های اجتماعی» که با امضای دوازده نفر از اعضای شورای اسلامی شهر تهران

(دوره سوم) شامل: ۱- آقای محمدعلی نجفی، ۲- خانم معصومه ابتکار،

۳- خانم معصومه آباد، ۴- آقای احمد مسجدجامعی، ۵- آقای هادی ساعی، ۶- خانم پروین احمدی‌نژاد،

۷- آقای خسرو دانشجو، ۸- آقای رسول خادم، ۹- آقای حسن بیادی، ۱۰- آقای دکتر عباس شیبانی،

۱۱- آقای مرتضی طلائی و ۱۲- آقای علیرضا دبیر با قید یک فوریت ارائه و به شماره ۱۶۰/۵۷۵۹ به تاریخ ۹۰/۵/۱۱ در دبیرخانه

شورای اسلامی شهر تهران ثبت و در سیصد و نود و دومین جلسه رسمی - علنی شورای اسلامی شهر تهران که به صورت فوق‌العاده در

تاریخ سه‌شنبه یازدهم مردادماه سال ۱۳۹۰ منعقد شد اعلام وصول شده است و بررسی یک فوریت طرح مزبور در ردیف اول دستور

سیصد و نود و سومین جلسه علنی - فوق‌العاده شورای اسلامی شهر تهران به شماره ۱۶۰/۵۷۸۲ به تاریخ ۹۰/۵/۱۸ قرار گرفته و در

جلسه مزبور که با حضور جنابعالی و نمایندگان محترم شهرداری تهران و چهارده نفر اعضای شورای اسلامی شهر تهران در روز یکشنبه

شانزدهم مردادماه سال ۱۳۹۰ در محل تالار شورا و به صورت رسمی منعقد شد یک فوریت طرح مزبور مطرح و پس از ارائه توضیحات از

سوی طراحان و مذاکرات انجام شده، کفایت مذاکرات اعلام و در خصوص یک فوریت بررسی آن اخذ رأی انجام شد که با اکثریت آرای

موافق لازم (نه رأی) اعضای شورای اسلامی شهر تهران حاضر در جلسه در زمان رأی‌گیری (چهارده نفر) را احراز نمود. فلذا طی نامه به

شماره ۱۶۰/۶۲۶۱ به تاریخ ۹۰/۵/۲۲ جهت بررسی به کمیسیون فرهنگی، اجتماعی و زیست‌شهری به عنوان کمیسیون اصلی ارجاع و

پس از وصول گزارش نهایی آن کمیسیون به شماره ۱۶۰/۹۱۲۵ به تاریخ ۹۰/۷/۱۹ بررسی طرح مزبور در ردیف سوم دستور چهارصد

و چهاردهمین جلسه علنی - فوق‌العاده شورای اسلامی شهر تهران به شماره ۱۶۰/۹۴۶۷ به تاریخ ۹۰/۷/۲۶ قرار گرفته و در جلسه

مزبور که با حضور جنابعالی و نمایندگان محترم شهرداری تهران و سیزده نفر از اعضای شورای اسلامی شهر تهران در روز یکشنبه یکم

آبان‌ماه سال ۱۳۹۰ در محل تالار شورا و به صورت رسمی منعقد شد مفاد آن مطرح و پس از قرائت و استماع گزارش جامع کمیسیون

فرهنگی، اجتماعی و زیست‌شهری و مذاکرات انجام شده، کفایت مذاکرات اعلام و با لحاظ موارد اصلاحی و پیشنهادی در متن در خصوص

مفاد آن مشتمل بر سه ماده و چهار تبصره‌ی ذیل آن و پیوست‌های آن اخذ رأی انجام شد که به اتفاق آرای موافق (سیزده رأی) اعضای

شورای اسلامی شهر تهران حاضر در جلسه در زمان رأی‌گیری (سیزده نفر) به تصویب رسید.

به پیوست متن مصوبه مزبور را جهت آگاهی و اقدام، ایفاد و ابلاغ می‌نماید.

بدیهی است وفق ماده هشتادم (۸۰) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب

۱۳۷۵/۳/۱ و اصلاحات قانونی بعدی آن، مصوبه مزبور در صورتی که تا دو هفته پس از تاریخ ابلاغ مورد اعتراض مسئولین ذیربط قرار

نگیرد لازم الاجرا خواهد بود.

با احترام

مهدی چمران

رئیس شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت :

– رئیس محترم مجمع نمایندگان استان تهران در مجلس شورای اسلامی جهت استحضار و ابلاغ به نمایندگان محترم مردم تهران.

– استاندار محترم تهران جهت استحضار .

– فرماندار محترم تهران جهت استحضار.

– رئیس محترم شورای اسلامی استان تهران جهت استحضار.

– روسای محترم کمیسیون های اصلی شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار و رویت دیگر اعضای محترم آن کمیسیون ها.

– اداره فن آوری اطلاعات شورای اسلامی شهر تهران جهت درج در پایگاه اینترنتی شورا .

– دفتر هیئت رئیسه و مصوبات (۲۵۰ ط) .

متن مصوبه

استفاده از ظرفیت همکاری و مشارکت شهرداری تهران در پیشگیری و کاهش آسیب های اجتماعی شهر تهران
(مشتمل بر سه ماده و چهار تبصره ی ذیل آن به ضمیمه پیوست های مربوط)

مصوب چهارصد و چهاردهمین جلسه رسمی - علنی - فوق العاده

شورای اسلامی شهر تهران (دوره سوم)

به تاریخ یکشنبه یکم آبان ماه

سال ۱۳۹۰

(۹۰/۳/۴۱۴/۳)

ماده یکم (۱):

با استناد به سند چشم انداز بیست ساله نظام جمهوری اسلامی ایران، قانون برنامه پنجم توسعه کشور، وظایف مندرج در ماده هفتاد و یکم (۷۱) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران، ماده پنجاه و پنجم (۵۵) قانون شهرداری ها و هم چنین بندهای هشتم (۸) و نهم (۹) راهبرد چهارم برنامه پنج ساله شهرداری تهران و وظایف و اختیارات سازمان رفاه و خدمات و مشارکت های اجتماعی شهرداری تهران، موارد ذیل را به دولت و مجلس شورای اسلامی، قوه قضاییه و سازمان صدا و سیما ی جمهوری اسلامی ایران پیشنهاد می نماید:

الف - از دولت جمهوری اسلامی ایران در خواست می شود که بر اساس تکالیف مندرج در قوانین توسعه چهارم و پنجم در ارتباط با جرائم و ناهنجاری های اجتماعی و صیانت از حقوق شهروندی و حمایت از اقشار آسیب دیده اجتماعی و جلب

مشارکت نهادهای مردم نهاد گزارشی از عملکرد و برنامه‌های آتی خود در این زمینه را تهیه و جهت تنویر افکار عمومی در اختیار رسانه‌ها قرار دهد.

ب - از قوه قضاییه در خواست می شود که در اجرای قانون پیشگیری از جرائم ، برنامه‌های لازم را بر اساس رویکرد پیشگیرانه تدوین و با جلب مشارکت دستگاه‌های اجرایی ذی ربط و افراد و گروه‌های داوطلب ذی‌صلاح آن‌ها را به مورد اجرا بگذارد.

ج - از مجلس شورای اسلامی در خواست می شود که قانون جامعی را در خصوص کاهش آسیب‌ها و تهدیدات اجتماعی و پیشگیری از جرائم اجتماعی به ویژه آنچه موجب جریحه دار شدن وجدان عمومی جامعه می‌شود تدوین و تصویب نماید. همچنین وضع مقررات خاص برای حمایت جدی و موثر از نهادهای دولتی و شبه دولتی (عمومی) و نیز سازمان‌های مردم نهاد و بخش خصوصی فعال در این زمینه‌ها مورد تقاضا است.

د - از سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران به عنوان رسانه ملی در خواست می شود که در قالب برنامه‌های مستقیم و غیر مستقیم موضوع آموزش مهارت‌های زندگی و ترویج رفتارهای مسالمت جویانه و کنترل خشم و حرکات ناشی از آن را به طور جدی مورد توجه قرار داده و جامعه و به خصوص نسل جوان را با آثار و عوارض سوء رفتارهای خشونت آلود و اقدامات مغایر اخلاق و قانون آشنا سازند.

ماده دوم (۲):

شهرداری تهران موظف است تا با بکارگیری تمامی ظرفیت‌ها و امکانات مادی و معنوی در اختیار خود و جلب همکاری و مشارکت سایر نهادها و دستگاه‌های مرتبط از جمله سازمان بهزیستی و نیروی انتظامی اقدامات و فعالیت‌های لازم را در قالب راهبردهای به شرح ذیل در جهت پیشگیری، کاهش و مبارزه با آسیب‌های اجتماعی در شهر تهران به انجام رساند.

الف - در حوزه مطالعات

مشارکت و همکاری و انجام تحقیقات و پژوهش در موارد ذیل با تعامل و هماهنگی نهادهای ذیربط شامل : سازمان بهزیستی، نیروی انتظامی، مراکز علمی و تحقیقاتی و دانشگاه‌ها، شورایی‌ها، سازمان‌های مردم‌نهاد، شورای فرهنگ عمومی و شورای اجتماعی کشور و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی ذیربط :

۱- ارزیابی جامع و علمی در خصوص آسیب‌های اجتماعی با شاخصه‌های ذیل:

تعریف، طبقه‌بندی انواع، ویژگی‌ها و مصادیق آسیب‌های اجتماعی، میزان، شدت و دامنه خطر آسیب‌ها و ناهنجاری اجتماعی در شهر تهران

۲- تهیه اطلس و GIS آسیب‌شناسی محله‌های شهر تهران و تعیین نقاط پر خطر اجتماعی

۳- رصد تحولات جریان‌های تأثیرگذار اجتماعی و اقتصادی بر مسائل اجتماعی شهر تهران و آینده پژوهی و آینده‌نگاری روند تغییر و تحولات آسیب‌ها و ناهنجاری‌های اجتماعی شهر تهران

۴- انجام مطالعات تطبیقی و بهره‌برداری از پژوهش‌ها و تجارب سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی در کشورهای موفق در مواجهه با آسیب‌ها و ناهنجاری‌های اجتماعی

۵- حمایت از پژوهش‌های کاربردی (پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشگاهی) و کاربرست آن‌ها در برنامه‌ریزی جهت پیشگیری و مقابله با انواع آسیب‌های اجتماعی

ب - در حوزه اجرایی :

اقدام، مشارکت و حمایت در امور اجرایی با تعامل و هماهنگی سایر دستگاه‌ها و نهادهای دولتی، عمومی و غیر دولتی و اشخاص حقوقی و حقیقی ذیربط در موارد ذیل :

۱- تأسیس و راه‌اندازی مرکز نوسانات آسیب‌ها و ناهنجاری‌های اجتماعی با کاربری‌های ذیل :

الف - طراحی، تدوین و استقرار نظام پایش و سنجش کم و کیف آسیب‌ها و ناهنجاری‌های اجتماعی

ب - دستیابی به GIS آسیب‌های اجتماعی در شهر تهران
ج - بررسی نوسانات کیفیت زندگی در ابعاد ذهنی، عینی و رضایت از زندگی در شهر تهران

- ۲- اشتغال‌زایی با رویکرد حمایتی
- ۳- کارآفرینی و هم‌چنین آموزش‌های حرفه‌ای متناسب با بازار کار
- ۴- بستر سازی به منظور حمایت و مشارکت در شبکه‌های حمایتی مردمی در خانواده (کمک به ایجاد صندوق های حمایت از خانواده) و اجتماعات محل و مشارکت در برنامه های مراقبت و حمایت های اجتماعی توانمندسازی فرهنگی شهروندان به ویژه جوانان در کنترل و مراقبت محیط فردی و جمعی (مناطق و محلات شهری پر خطر)
- ۵- به هنگام‌سازی، آسان سازی و پایدار سازی ازدواج از طریق تقویت برنامه های فرهنگی، توانمندسازی و تامین اعتبارات و تسهیلات رفاهی در شهر تهران
- ۶- آموزش مهارت‌های زندگی و فنون ارتباطی با رویکرد خویشتن داری و مهار خشم و پرخاشگری در زندگی خانوادگی، سازمانی و در سطح شهری
- ۷- ارتقاء آگاهی شهروندان به ویژه در رده سنی جوانان با قوانین و حقوق و تکالیف شهروندی، شهرنشینی
- ۸- توسعه کانون‌های اجتماع محور در سطح محلات با موضوعات فرهنگی و اجتماعی
- ۹- اجرای برنامه‌های ویژه فرهنگی، اجتماعی و خدمات پیشگیرانه در بافت های فرسوده و سکونت‌گاه‌های غیر رسمی شهری
- ۱۰- اجرا و توسعه برنامه‌های پر مخاطب و جذاب در وسایل ارتباط جمعی با هدف تقویت ارزش ها و هنجارهای اجتماعی
- ۱۱- حمایت از استعدادها و سرمایه های اجتماعی و فرهنگی مانند هنرمندان، نویسندگان و تولید کنندگان کالاها و خدمات فرهنگی و هنری
- ۱۲- تقویت برنامه‌های هویتی و غنی‌سازی اوقات فراغت سالم با مدیریت مشارکتی شهروندان و گسترش و تقویت برنامه‌های ارتقای سلامت روانی و نشاط اجتماعی با بهره‌برداری از تمامی ظرفیت‌ها و امکانات ورزشی، فرهنگی، هنری، گردشگری و تفریحی سالم
- ۱۳- اجرای برنامه‌های اصلاح نگاه شهروندان و بهبود رفتارهای اجتماعی آنان برای پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی از طریق آموزش‌های همگانی
- ۱۴- جلب مشارکت موسسات خصوصی جهت تولید و عرضه کالاها و خدمات فرهنگی و هنری با محتوای بومی با کیفیت مناسب با مقتضیات و نیازهای امروزی نسل جوان
- ۱۵- برنامه‌های خانه سازی‌های مشارکتی جهت ایجاد سرپناه برای بی خانمان‌ها
- ۱۶- برنامه‌های توانمندسازی، اقدام اجتماعی و مشارکتی از طریق سازمان های مردم‌نهاد در محلات جرم خیز و آسیب‌زا با فعالیت‌های اجتماع محور
- ۱۷- گسترش و تقویت برنامه‌های خدمات سلامت روانی و اجتماعی و مداخله در بحران مشاوره روان شناختی و مددکاری اجتماعی
- ۱۸- گسترش آموزش های مربوط به شیوه های درست مواجهه با نابهنجاری های اجتماعی و فرهنگی و کار فرهنگی در کنار کنترل نیروی انتظامی

- ۱۹- لحاظ کردن رویکرد کاهش آسیبهای اجتماعی و پیشگیری از آسیب زا بودن در طراحی شهری و پیشگیری از شکل گیری فضاهای بی دفاع شهری و بهسازی فضاهای آسیب زای موجود
- ۲۰- شناسایی به موقع افراد در معرض آسیب و آسیب دیده اجتماعی و ارجاع به مراجع ذیصلاح
- ۲۱- کاهش آسیب در گروه های آسیب دیده و در معرض آسیب اجتماعی مانند کودکان خیابانی، زنان در معرض خشونت، افراد نیازمند، خانواده های بی سرپناه و بی خانمان ها

ماده سوم (۳):

به منظور برنامه ریزی و هماهنگی مطلوب بین دستگاه های مرتبط کمیته برنامه ریزی و نظارت با عضویت اعضای ذیل تشکیل می شود :

- ۱- رئیس کمیسیون فرهنگی اجتماعی شورای اسلامی شهر تهران به عنوان رئیس کمیته
- ۲- معاون فرهنگی ، اجتماعی شهرداری تهران به عنوان دبیر کمیته
- ۳- مدیرعامل سازمان رفاه، خدمات و مشارکت های اجتماعی شهرداری تهران
- ۴- نماینده دادگستری استان تهران
- ۵- رئیس سازمان بهزیستی استان تهران
- ۶- فرمانده نیروی انتظامی تهران بزرگ
- ۷- رئیس کمیته امداد امام خمینی استان تهران
- ۸- رئیس آموزش و پرورش شهر تهران
- ۹- روسای دانشگاه های علوم پزشکی تهران و شهید بهشتی
- ۱۰- دو نفر از دبیران شورایاری های مناطق شهر تهران به انتخاب و معرفی ستاد هماهنگی شورایاری ها
- ۱۱- دو نفر نماینده از سازمان های مردم نهاد مرتبط به انتخاب کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای اسلامی شهر تهران
- ۱۲- دو نفر از صاحب نظران و اساتید دانشگاهی به پیشنهاد کمیسیون فرهنگی و اجتماعی و تایید شورای اسلامی شهر تهران

تبصره یکم (۱):

شهرداری تهران موظف است ریز برنامه ها و فعالیت های اجرایی مرتبط با راهبردهای ذکر شده در دو بخش مطالعاتی و اجرایی را با در نظر گرفتن اولویت های آسیبهای اجتماعی تهیه و در قالب برنامه های عملیاتی زمان بندی شده به تایید و تصویب کمیسیون فرهنگی و اجتماعی برساند.

تبصره دوم (۲):

بودجه مربوط به اجرای این طرح در برنامه و بودجه سنواتی معاونت فرهنگی و اجتماعی شهرداری تهران (سازمان رفاه ، خدمات و مشارکت های اجتماعی شهرداری تهران) پیش بینی خواهد شد.

تبصره سوم (۳):

شهرداری تهران موظف است آن بخش از موانع و چالش های اجرای این مصوبه که نیازمند پیشنهاد قانون و مقررات جدید یا اصلاح قوانین و مقررات موجود است را در قالب لایحه به شورای اسلامی شهر تهران ارائه نماید.

تبصره چهارم (۴):

شهرداری تهران موظف است گزارش حسن اجرای این مصوبه را هر شش ماه یکبار همراه با شناسایی نقاط ضعف، قوت و راهکارها و نوع و میزان تعامل و همکاری دستگاه های مربوط تهیه و به شورای اسلامی شهر تهران ارائه نماید.

پیوست های مصوبه شامل :

- ۱- تعاریف
 - ۲- عنوان آسیبها و مسائل اجتماعی
 - ۳- اهمیت و اولویت مسائل و آسیبهای اجتماعی
 - ۴- مستندات قانونی در حوزه آسیبهای اجتماعی
 - ۵- مشکلات و موانع سیاست گذاری و اجرای برنامه های آسیبهای اجتماعی در شهر تهران
 - ۶- الزامات اجرایی طرح پیشگیری و مقابله با آسیبهای اجتماعی
 - ۷- سازمان های همکار در شهرداری تهران
 - ۸- ساختار اجرایی
 - ۹- روند اجرای برنامه های مرتبط با آسیبهای اجتماعی در شهرداری
 - ۱۰- ماتریس اجتماعی برنامه های کاهش آسیب
 - ۱۱- مطالعات صورت گرفته
 - ۱۲- مهم ترین آسیبها و تهدیدات اجتماعی ایران در دهه آتی
- ۱- تعاریف

آسیبهای اجتماعی: به هر نوع عمل فردی یا جمعی اطلاق می شود که در چارچوب اصول اخلاقی و قواعد عام عمل جمعی جامعه محل فعالیت کنش گر قرار نمی گیرد و لذا با منع قانونی و قبح اخلاقی مواجه می گردد. (عبداللهی، ۱۳۸۱)

مسئله اجتماعی: شرایط یا مواردی است که جامعه، آنها را به منزله خطری برای راه و رسم زندگی و یا راحتی خود می داند و بنابراین ناگزیر باید در صدد رفع یا تعدیل آنها برآید. (اورعی، ۱۳۷۴)

انحراف اجتماعی: کجروی یا انحراف اجتماعی به رفتاری اطلاق می شود که بر خلاف هنجارهای اجتماعی یک جامعه باشد و به عبارتی رفتاری است که با هنجارهای اجتماعی، همنوایی، همصدایی و همسانی ندارد (قاسم پور، ۱۳۸۹).

جرم: جرم یک پدیده طبیعی و اجتماعی است که از شرایط فرهنگی و تمدن هر جامعه ناشی می شود و شامل هر عملی است که وجدان عمومی را جریحه دار می کند و از تضاد موجود بین عمل فرد و مصالح اجتماعی حاصل خواهد شد (امیل دورکیم- کتاب قواعد اجتماعی). در کل جرم پدیده ای است ضد اجتماعی که موجب اختلال در نظم و امنیت جامعه و کشور می شود و پیگرد قانونی به دنبال دارد.

پیشگیری: عبارت است از کلیه اقداماتی که هدف آن کنترل و کاهش آسیبهای اجتماعی و بازگشت افراد آسیب دیده اجتماعی به جامعه و زندگی سالم و مستقل می باشد.

پیشگیری سطح اول: شامل کلیه اقدامات و برنامه هایی است که هدف آن جلوگیری از گرایش به آسیبهای اجتماعی و ارتقا سطح سلامت و کیفیت زندگی در آحاد جامعه و به ویژه افراد در معرض آسیب اجتماعی می باشد.

پیشگیری سطح دوم: شامل کلیه اقدامات و برنامه هایی است که هدف آن ها شناسایی افراد آسیب دیده اجتماعی و انجام مداخلات به موقع به منظور ارائه خدمات تخصصی در کوتاه ترین زمان به آن می باشد تا زمینه بازگشت آنها به جامعه و زندگی سالم و مستقل فراهم گردد.

پیشگیری سطح سوم: شامل کلیه اقدامات و برنامه هایی است که هدف آن توانمندسازی(قادر سازی و بازتوانی) افراد آسیب دیده اجتماعی به منظور بازگشت آن‌ها به زندگی سالم در جامعه و جلوگیری از آثار سوء ناشی از آسیب‌های اجتماعی در افراد آسیب دیده اجتماعی، خانواده و اجتماع می باشد.

متکدی: فردی است که بوسیله شیادی، عوام فریبی و جلب توجه دیگران با مطالبه مستقیم و یا راه‌های گوناگون درخواست کمک می کند.

اعتیاد: عبارتست از یک بیماری مزمن و اولیه که از طریق نقص در کنترل مصرف مواد موثر بر سیستم اعصاب مرکزی و نیز نقص در کنترل رفتارهای ناهنجار مشخص می شود ویژگی‌های اصلی آن نیز عبارتست از تغییرات در خلق مصرف مداوم داروهای اعتیادآور علیرغم ایجاد عوارض سوء جسمی روانی و اجتماعی که همانند دیگر بیماری‌های مزمن می تواند پیشرونده عودکننده و کشنده باشد و عموماً بخشی از آنان باعث نقض قانون و تجاوز به حریم دیگران و آسیب‌رسانی به ساختارهای اجتماعی می شود.

کودک خیابانی : افراد کمتر از ۱۸ سال تمام که بصورت محدود یا نامحدود در خیابان به سر می‌برند، اعم از کودکی که هنوز با خانواده خود تماس دارد و از سرپناه برخوردار است و یا کودکی که خیابان را خانه خود می داند و رابطه او با خانواده به حداقل رسیده است و یا اساساً چنین ارتباطی وجود ندارد.

کودک فرار : به کودکانی اطلاق می شود که محل زندگی خود را بدون اجازه والدین یا مراقبین خود ترک کرده و حاضر به بازگشت نمی باشد.

کودک کار: افراد کمتر از ۱۸ سال تمام که نقش عمده ای در تأمین معاش خانواده به دلیل موقعیت نامطلوب اقتصادی خانواده خود داشته و حذف کار کودک بر تداوم حیات خانواده تأثیر نامطلوب خواهد داشت.

دختران فراری : به دخترانی اطلاق می شود که به دلایل گوناگون، مانند اعتقاد به اینکه خانواده به آن‌ها بی توجهی کرده یا تحت تاثیر ساز و کارهای روانی و ذهنی برای رسیدن به امنیت روانی و رهایی از سلطه والدین تحمیلی و ناسازگار خود در پی یافتن قدرتی شایسته تر از والدین خویش بر می آیند تا با تسلیم و اطاعت از آن‌ها نگرانی و اضطراب درونی خود را کاهش دهند

افراد بی‌خانمان : به کسانی اطلاق می شود که معمولاً در اماکن عمومی بصورت شبانه روزی زندگی می کنند.

اسکان غیررسمی (حاشیه‌نشینی) : اسکان غیررسمی نحوه سکونت خود رو یا بدون برنامه‌ایست که افراد بدون اجازه و یا پرداخت اجاره بها مکان‌ها را اشغال می‌کنند و آن‌ها را پناهگاه خویش قرار می دهند.

زنان خیابانی: به زنانی اطلاق می گردد که از طریق ایجاد روابط جنسی نا مشروع ، کسب در آمد و گذران معشیت می نمایند و به ارزش‌های اخلاقی و اجتماعی پایبند نمی باشند .

نزاع و درگیری دسته جمعی: نزاع و درگیری دسته جمعی به معنای رفتاری است که از نظر عموم به مزاحمت،عربده کشی،اذیت و آزار افراد جامعه می انجامد و موجب سلب امنیت و آرامش مردم می شود.

طلاق: در معنی لغوی یعنی رها شدن از قید نکاح ولی تعریف جامع و مانع طلاق در حقوق مدنی بدین شرح است «طلاق عبارتست از انحلال عقد نکاح دایم در زمان حیات زوجین با اراده مرد یا به تقاضای زن با شرایط معین».

۲- لیست عنوان آسیب‌ها و مسائل اجتماعی

پ	مفاهیم	مسأله اجتماعی	آسیب اجتماعی	انحراف اجتماعی	جرم اجتماعی
۱	فقر	*			
۲	بیکاری	*			
۳	اعتیاد	*	*	*	*
۴	طلاق	*	بینابین		
۵	فرار از منزل	*	بینابین	بینابین	

۶	تکدی	*	*	*
۷	کودک کار	*	*	
۸	کودک خیابانی	*	*	*
۹	کودک کار خیابانی	*	*	بینابین
۱۰	همسر آزاری	*	*	بینابین
۱۱	کودک آزاری	*	*	بینابین
۱۲	فحشا	*	*	*
۱۳	حاشیه نشینی	بینابین	*	
۱۴	آسیب‌های نوپدید	*	*	بینابین
۱۵	فرار مغزها		*	
۱۶	نابرابری		*	
۱۷	سرقت	*	*	*
۱۸	اختلاس و ارتشاء	*	*	*
۱۹	تجاوز	*	*	*
۲۰	مزاحمت خیابانی	*	*	*
۲۱	خودکشی	*	*	بینابین
۲۲	قتل و جنایت	*	*	*

منبع: آسیب‌های اجتماعی و راهکارهای برون رفت از آن - وحید قاسم‌پور

۳- اهمیت و اولویت مسائل و آسیب‌های اجتماعی از منظر مدیریت شهری و بر اساس مستندات قانونی، ظرفیت‌ها و مقدورات شهری

ردیف	مفاهیم	مستندات قانونی	ضرورت ورود مدیریت شهری	سطح مداخله	نوع اقدام شهرداری
۱	اعتیاد	بند ۲ وظایف سازمان مندرج در اساسنامه بند ۷ و ۸ قسمت د برنامه ۵ ساله شهرداری	شیوع گسترده آسیب، گستردگی تاثیرات، شدت تاثیرات بر روی خانواده، نهادهای اجتماعی و جامعه، زمینه ساز سایر آسیب‌ها	پیشگیری از اعتیاد	- اطلاع رسانی و آگاه سازی عمومی برای پیشگیری از اعتیاد - اجرای برنامه‌های محلی برای ارتقا نشاط اجتماعی
				مداخله برای درمان معتادین	- کمک به بازتوانی معتادین با همکاری سازمان‌های غیردولتی متولی
				بازتوانی معتادین	- کمک به اشتغال‌زایی معتادین با همکاری سازمان‌های متولی

ردیف	مفاهیم	مستندات قانونی	ضرورت ورود مدیریت شهری	سطح مداخله	نوع اقدام شهرداری
۲	تکدی	بند ۵ ماده ۵۵ قانون شهرداری - بند ۸ قسمت «د» برنامه های مرتبط با مفاد راهبرد چهارم سند طرح جامع شهر تهران (برنامه ۵ ساله شهرداری تهران) - مصوبه شورای عالی اداری - بند ۲ وظایف سازمان مندرج در اساسنامه	گسترش شیادی در شهر، تاثیرات نامناسب بر سیمای شهری	اطلاع رسانی برای پیشگیری از تکدی	- اطلاع رسانی و آگاه سازی عمومی در محلات و مناطق
				جمع آوری متکدیان	راه اندازی گشت های شناسایی و جمع آوری متکدیان با همکاری سازمان های زیربط
				ساماندهی متکدیان	- غربالگری افراد جمع آوری شده - تعیین تکلیف مددجویان شناسایی شده با کمک دستگاه قضایی ارجاع به سازمان های متولی
۳	بی خانمانی	بند ۵ ماده ۵۵ قانون شهرداری - بند ۸ قسمت «د» برنامه های مرتبط با مفاد راهبرد چهارم سند طرح جامع شهر تهران (برنامه ۵ ساله شهرداری تهران) - مصوبه شورای عالی اداری - بند ۲ وظایف سازمان مندرج در اساسنامه	مشکلات بهداشتی و سلامتی برای بی خانمان ها، آسیب های اجتماعی، روانی و جسمی برای بی خانمان ها و شهروندان نیز در معرض این آسیب ها خواهند بود تاثیرات نامناسب بر سیمای شهری	جمع آوری بی خانمان ها	راه اندازی گشت های شناسایی و جمع آوری بی خانمان ها با همکاری سازمان های زیربط
				ساماندهی بی خانمان ها	- نگهداری شبانه و ایجاد گرمخانه بی خانمان ها - ارائه خدمات مددکاری اجتماعی برای بازگشت بی خانمان ها به خانواده - ارجاع به سازمان های متولی
۴	کودک کار	مصوبه هیات	گسترده گی تاثیرات بر	پیشگیری از	- کمک به ترویج

ردیف	مفاهیم	مستندات قانونی	ضرورت ورود مدیریت شهری	سطح مداخله	نوع اقدام شهرداری
	خیابانی	وزیران در خصوص ساماندهی کودکان خیابانی-بند ۶ ماده ۵۵ وظایف شهرداری تهران - بند ۷ قسمت «د» برنامه های مرتبط با مفاد راهبرد چهارم سند طرح جامع شهر تهران (برنامه ۵ ساله شهرداری تهران)- بند ۲ وظایف سازمان مندرج در اساسنامه	کودکان، شدت آسیب از لحاظ جسمی، روانی، بهداشتی بر کودک، صدمات جبران ناپذیر بر آینده کودکان	کار کودکان	حقوق کودک
				کاهش آسیب های اجتماعی ناشی از کار کودکان در خیابان	- ارائه برنامه های آموزشی برای کاهش آسیب های ناشی از کار در خیابان و افزایش توانایی کودک در مراقبت از خود
				ساماندهی کودکان خیابانی	ارجاع به سازمان های متولی
۵	فرار از منزل	مصوبه هیات وزیران در خصوص ساماندهی کودکان خیابانی-بند ۶ ماده ۵۵ وظایف شهرداری تهران - بند ۷ قسمت «د» برنامه های مرتبط با مفاد راهبرد چهارم سند طرح جامع شهر تهران (برنامه ۵ ساله شهرداری تهران)- بند ۲ وظایف سازمان مندرج در اساسنامه	گسترده گی تاثیرات بر کودکان، شدت آسیب از لحاظ جسمی، روانی، بهداشتی بر کودک، صدمات جبران ناپذیر بر آینده کودکان، گسترش باندهای فساد و فحشا	شناسایی و جمع آوری کودکان فرار	- شناسایی کودکان فرار در سطح شهر و پایانه ها با همکاری سازمان های متولی
				ساماندهی کودکان فرار	ارجاع به سازمان های متولی
۶	طلاق	-	گسترده گی و شدت تاثیرات بر فرد و خانواده و نهادهای اجتماعی، مشکلات روانی و اجتماعی ناشی از طلاق	ارائه برنامه های پیشگیری	- توان افزایی، تقویت و توسعه مراکز مشاوره و بهره گیری از آنها - اجرای برنامه های مهارت های زندگی

ردیف	مفاهیم	مستندات قانونی	ضرورت ورود مدیریت شهری	سطح مداخله	نوع اقدام شهرداری
					به زوجین - اجرای طرح پایدار سازی بنیان خانواده
۷	حاشیه نشینی	بند ۸ قسمت «د» برنامه های مرتبط با مفاد راهبرد چهارم سند طرح جامع شهر تهران (برنامه ۵ ساله شهرداری تهران)	آسیب زا بودن حاشیه ها و منشا سایر آسیب ها، تاثیرات نامناسب بر سیمای شهری	ارائه برنامه های پیشگیری از آسیب	بهره گیری از توان سازمان های غیردولتی و توان افزایی آن ها برای ایجاد مراکز DIC و مراکز آموزشی و پیشگیری از آسیب های اجتماعی در مناطق حاشیه ای و آسیب زا
				ارائه برنامه های کاهش آسیب	- ارائه برنامه آموزشی و اطلاع رسانی برای کاهش آسیب - ارائه برنامه کاهش آسیب های اجتماعی در حوزه کودکان و زنان در مناطق آسیب زا و حاشیه ای
۸	آسیب های نوپدید	بند ۷ قسمت «د» برنامه های مرتبط با مفاد راهبرد چهارم سند طرح جامع شهر تهران (برنامه ۵ ساله شهرداری	ضرورت شناسایی آسیب ها به دلیل تاثیر آن در آینده، پیشگیری از بروز آسیب های ناشی از آن	پیشگیری از بروز آسیب های نوپدید	- ارائه پژوهش در خصوص نوع آسیب های نوپدید و شناسایی آن ها - اطلاع رسانی و آگاه سازی خانواده ها در خصوص آسیب های نوظهور - ارائه برنامه های اوقات فراغت

ردیف	مفاهیم	مستندات قانونی	ضرورت ورود مدیریت شهری	سطح مداخله	نوع اقدام شهرداری
					برای جوانان و پیشگیری از ظهور و شیوع آسیب‌های نو ظهور
۹	همسر آزاری	بند ۷ قسمت «د» برنامه های مرتبط با مفاد راهبرد چهارم سند طرح جامع شهر تهران (برنامه ۵ساله شهرداری	ضرورت آموزش شهروندان برای پیشگیری از وقوع آن	پیشگیری از همسرآزاری از طریق اطلاع رسانی	– آگاه سازی عمومی برای پیشگیری از همسرآزاری – ارائه برنامه های توانمندسازی برای زنان خشونت دیده – آموزش مهارت‌های زندگی به زنان برای حمایت از خود در برابر خشونت‌های خانگی
۱۰	کودک آزاری		ضرورت آموزش شهروندان برای پیشگیری از وقوع آن	پیشگیری از کودک آزاری از طریق اطلاع رسانی همگانی	– ترویج حقوق کودک – کلیه اقدامات مربوط به حوزه کودک آزاری از طریق اورژانس اجتماعی سازمان بهزیستی پیگیری می گردد.

قسمت د) برنامه های مرتبط با مفاد راهبرد چهارم سند جامع شهر تهران :

بند (۷) : شهرداری تهران موظف است با همکاری و هماهنگی کلیه نهادهای دولتی، عمومی و مدنی ذیربط در چارچوب قوانین و مقررات موضوعه به منظور حمایت از توانمندسازی زنان سرپرست خانوار، دختران و کودکان در معرض آسیب و آسیب دیده اجتماعی و سالمندان نسبت به تهیه و ارائه برنامه مشخص حداکثر ظرف مدت ۶ماه از زمان ابلاغ این مصوبه با لحاظ موارد ذیل به شورای اسلامی شهر تهران اقدام نمایند.

۱-۷- حمایت و توانمندسازی زنان و دختران در معرض آسیب و آسیب دیده با همکاری سازمان های دولتی و غیردولتی مسئول.

۲-۷- حمایت از ظرفیت سازی سازمان های غیردولتی، نهادهای مدنی و کانون های زنان به منظور ارتقاء توانمندی آنان در حمایت از زنان و دختران در معرض آسیب و آسیب دیده.

۳-۷- گسترش واحدهای مشاوره روانی و حقوقی در مراکز مهارت آموزی جهت ارائه خدمات روانشناختی و قضایی زنان و دختران در معرض آسیب و آسیب دیده.

۴-۷- گسترش آموزشهای فنی و حرفه ای و مهارت های زندگی به زنان و دختران در معرض آسیب و آسیب دیده در قالب گروههای همیار مستقر در مراکز نگهداری

۵-۷- ارائه طرح جامع مداخلات شهرداری به عنوان سهم و مشارکت شهرداری تهران در تامین مسکن حمایتی زنان سرپرست خانوار در راستای طرح ملی جامع مسکن در چارچوب مصوبه شورای اسلامی شهر تهران، و ضوابط و مقررات طرح های جامع و تفصیلی
بند (۸) : شهرداری تهران مکلف است با همکاری سازمان های دولتی و غیردولتی ذیربط در چارچوب قوانین و مقررات موضوعه نسبت به تهیه طرح جامع مهار، کنترل و کاهش آسیبهای اجتماعی شهر تهران تا پایان سال اول برنامه، با لحاظ محورهای ذیل اقدام نماید.

۱-۸- مطالعه و آسیب شناسی محلهای شهر تهران و بررسی روند تغییر معضلات اجتماعی و پیش بینی و ارائه راهکارهای لازم

۲-۸- شناسایی نقاط آسیب خیز و بحران زای اجتماعی در بافت شهری و حاشیه شهر و ایجاد همگرایی و خدمات مدیریتی در جهت ارائه منسجم حمایت های اجتماعی، خدمات بهداشتی - درمانی، مددکاری، مشاوره اجتماعی و حقوقی، با اعمال راهبرد همکاری بین بخشی، جلب مشارکت اجتماعی و توانمندسازی پیشگیرانه و نیز برنامه جامع مدیریت آسیبهای اجتماعی در مناطق شهری تهران.

۳-۸- گسترش مهارت های اجتماعی و مجموعه اقدامات مرتبط با توانمندسازی پیشگیری عمومی در خانواده های در معرض آسیب و جلوگیری از افتادن در بستر آسیب و مدیریت و کنترل با لحاظ تبعات ناشی از رفتارهای تاثیرگذار آسیب دیدگان اجتماعی در جامعه.
۴-۸- ساماندهی، بازتوانی و کمک به استقلال و خودکفایی آسیب دیدگان اجتماعی و فراهم نمودن زمینه بازگشت آن ها به جامعه از طریق راهکارهای چون حرفه آموزی و فراهم آوردن زمینه های اشتغال مددجویان یادشده.

۵-۸- شناسایی، کالبدشکافی و بررسی همه جانبه عوامل اثرگذار بر پیدایش آسیب های اجتماعی و پیامدهای آن با لحاظ تفاوت های فردی و گروهی مددجویان یاد شده.

۶-۸- گسترش طرح مددکار شهر و ارائه خدمات مشاوره ای و روانشناختی در مراکز فرهنگی اجتماعی.

❖ مصوبات شورای اسلامی شهر تهران :

۱- مصوبه بیست و چهارمین جلسه شورای اسلامی شهر تهران (دوره دوم) در خصوص ساماندهی متکدیان

✓ الزام شهرداری در شناسایی و جمع آوری بی خانمان ها، متکدیان، افراد بی سرپرست و متواری

❖ مصوبه هیئت وزیران مورخ ۱۳۸۴/۴/۲۶ در خصوص ساماندهی کودکان خیابانی

براساس ماده ۶ - بند ۳ مصوبه مذکور وظایف شهرداری عبارتند از :

✓ تخصیص و تجهیز فضای فیزیکی مناسب جهت اجرای مراحل ساماندهی به استناد ماده (۶) قانون شهرداریها.

✓ تامین امکانات مورد نیاز ساماندهی یا اجرای تصمیمات کارگروه اجتماعی استان

❖ بند ۵ ماده ۵۵ قانون شهرداری در خصوص ساماندهی متکدیان :

✓ جلوگیری از گدایی و واداشتن گدایان به کار و توسعه آموزش عمومی و ...

❖ مصوبه شورای عالی اداری مورخ ۱۳۷۸/۲/۱۵ در خصوص ساماندهی متکدیان

بر اساس ماده ۲ مصوبه مذکور وظایف شهرداری عبارتند از :

✓ معرفی نماینده تام الاختیار خود به مجتمعهای اردوگاهی برای انجام وظایف دستگاه متبوع

*مجتمع اردوگاهی : محلی است که زیر نظر فرمانداری در شهرهای بزرگ تشکیل می شود و مسئولیت نگهداری موقت، شناسایی وضعیت، گروه بندی و تعیین تکلیف گروه موضوع این مصوبه را به عهده دارد.

✓ تامین محل و امکانات و تجهیزات اولیه مورد نیاز اردوگاه

بر اساس ماده ۳ مصوبه مذکور وظایف شهرداری عبارتند از :

✓ شناسایی و جمع آوری و تحویل افراد موضوع این مصوبه به مجتمع اردوگاهی

* افراد مشمول مصوبه عبارتند از: افراد معلول و ناتوان (اعم از جسمی و ذهنی) بی سرپرست، مجهول الهویه، در راه مانده، گمشده، متواری، افراد نیازمند غیر حرفه ای، متکدیان و ولگردان حرفه ای .

* لازم به ذکر است نیروی انتظامی در این مورد همکاری لازم را با شهرداری به عمل خواهد آورد.

❖ وظایف و اختیارات سازمان رفاه، خدمات و مشارکتهای اجتماعی مندرج در اساسنامه در ارتباط با آسیب های اجتماعی :

۱. برنامه ریزی به منظور حمایت از ارایه خدمات اجتماعی روانی ، مددکاری ، پیشگیرانه و حمایتی از افراد آسیب دیده و در معرض آسیب های اجتماعی ، با استفاده از ظرفیت های بخش خصوصی و نهادهای مدنی ذیربط و همچنین با همکاری کلیه نهادهای دولتی مسئول در این خصوص

۲. برنامه ریزی جهت حمایت از توسعه مراکز مشاوره، آموزشی و توانبخشی در زمینه های اجتماعی و فرهنگی مورد نیاز

شهروندان با هماهنگی و همکاری کلیه نهادهای دولتی و مدنی ذیربط

- ۵- مشکلات و موانع سیاست‌گذاری و اجرای برنامه‌های آسیب‌های اجتماعی در شهر تهران شامل:
- تنوع، تغییرات پی در پی و رشد روز افزون آسیب‌های اجتماعی در شهر تهران لزوم تشکیل سازمان یا نهادی با ساختار قانونی و به صورت مستقل و اختصاصی را می‌طلبد.
 - زمان بر و هزینه بر بودن برنامه‌های اجتماعی
 - تنوع دستگاه‌های متولی و موازی کاری و پراکندگی و تداخل کاری در این حوزه توسط سازمان‌ها و ارگان‌های چندگانگی سیاسی در یک موضوع را رقم زده و موجبات تخریب فعالیت‌ها را رقم زده است.
 - دستگاه‌های اختصاصی متولی برخی از آسیب‌های اجتماعی توان اجرایی و یا امکانات و بودجه متناسب و در خور فعال فعالیت‌ها در آن حوزه را نداشته و اجازه مداخله به سایرین نیز داده نمی‌شود.
 - نگاه تجاری و سیاسی به مباحث اجتماعی منجر به بروز چالش‌های اساسی آسیب‌هایی زیادی را در برنامه ریزی و اجرا می‌گردد.
 - مداخله موضعی و مقطعی بر حسب اضطرار و غفلت و کم‌کاری در عرصه آگاه‌سازی و اطلاع‌رسانی
 - وجود فشارهای ساختاری در جامعه مانند افزایش فقر، بیکاری، افزایش تورم و..
 - ناکافی بودن قوانین در حوزه خدمات به آسیب‌دیدگان اجتماعی و عدم توجه قانونگذاران جهت ترمیم قوانین موجود
 - هرز رفتن بودجه‌های جزیره ای که به صورت پراکنده و بدون پشتوانه علمی در طرح‌های ضربتی هزینه می‌گردد
 - بلا تکلیفی در نوع و شیوه برخورد با مصادیق آسیب‌های اجتماعی بدلیل نبود متولی اصلی و فقدان طرح ملی در این حوزه
 - تاکید بر سرعت اجرای طرح‌ها و پروژه‌ها بدون توجه به کیفیت و اثربخشی طرح‌ها

۶- الزامات اجرایی طرح پیشگیری و مقابله با آسیب‌های اجتماعی:

- شناسایی و مطالعه شرایط اجتماعی پدیده‌ها و مسائل اجتماعی در شهر تهران و برنامه ریزی بر اساس آن
- برقراری ارتباط و هماهنگی با سازمان ها و نهادهای مسئول برای اخذ سیاست های هماهنگ
- تدوین برنامه های موثر و مورد نیاز و اولویت بندی آن بر اساس مقدورات و ظرفیت های ساختاری و قانونی
- مشخص شدن سازمان یا ارگان متولی آسیب‌های اجتماعی در شهر تهران
- یکپارچه سازی برنامه‌ها و فعالیت های شهرداری تهران در حوزه آسیب‌های اجتماعی در سازمان رفاه، خدمات و مشارکت های اجتماعی
- افزایش انسجام برنامه های حوزه آسیب‌های اجتماعی در شهرداری تهران
- همخوانی میزان تولید علم و دانش و پژوهش های مرتبط با حجم مسئله
- بازنگری مصوبات در طی سنوات گذشته و تدوین یک لایحه کامل برای تصویب در شورای اسلامی شهر تهران
- ضرورت بازنگری دستورالعمل‌ها و مصوبات سازمان ها و ارگان‌های مرجع که تکالیف شهرداری تهران را در حوزه آسیب‌های اجتماعی تعیین نموده است.

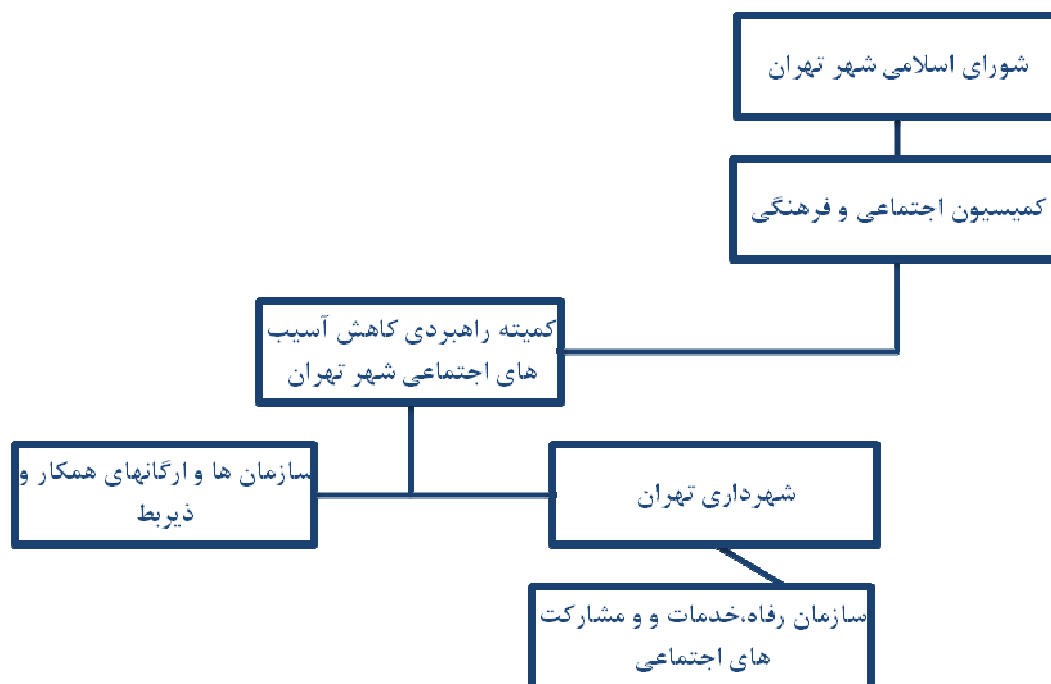
۷- سازمان های همکار در شهرداری تهران

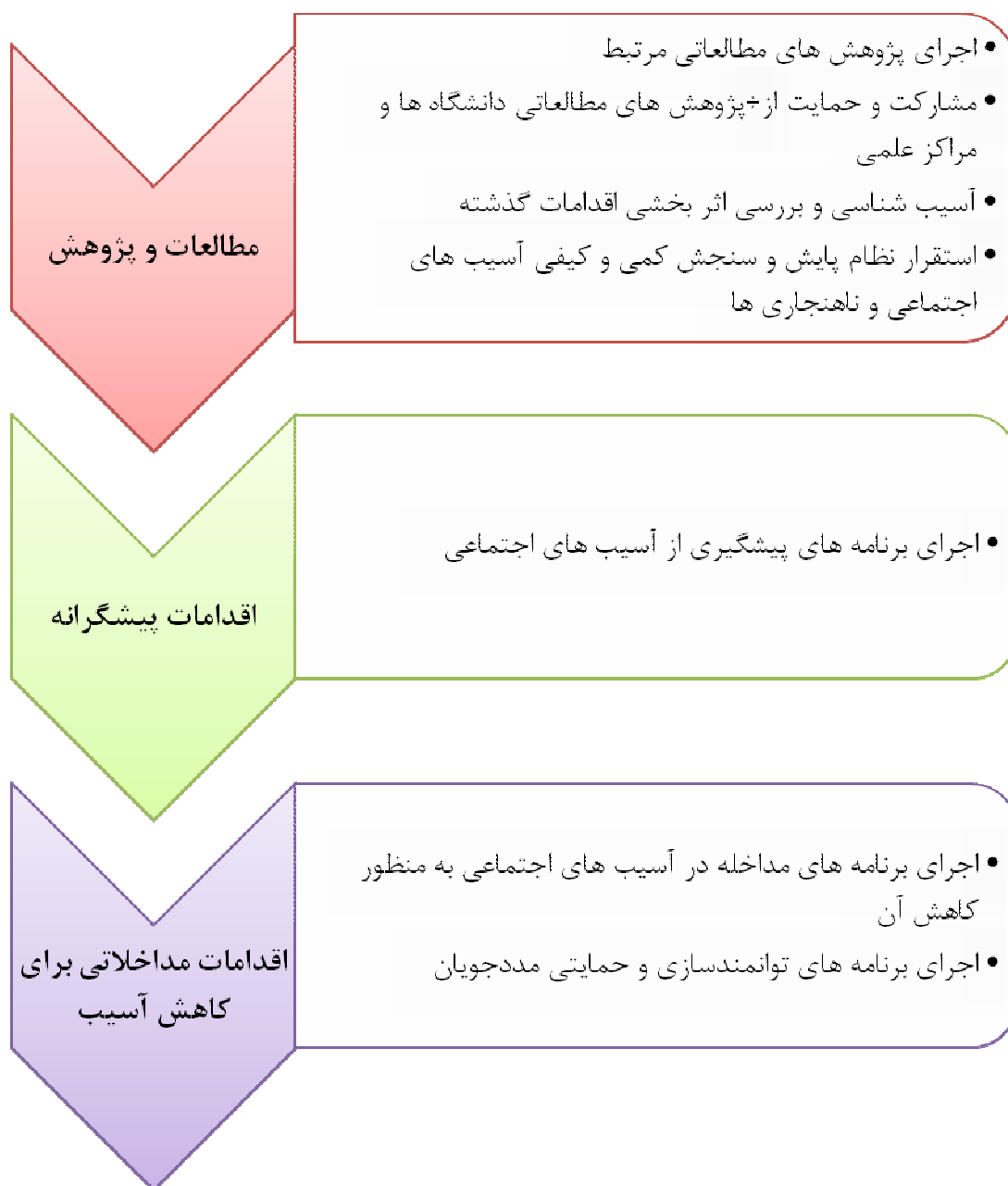
ردیف	عنوان	توضیحات
۱	اداره کل آموزش شهروندی	
۲	اداره کل فرهنگی	
۳	اداره کل سلامت	
۴	دفتر مطالعات اجتماعی و فرهنگی	
۵	اداره کل امور بانوان	
۶	سازمان ورزش	
۷	موسسه همشهری	
۸	نشر شهر	
۹	روابط عمومی معاونت	
۱۰	ستاد شورایاریها (مدیریت محله)	
۱۱	روابط عمومی شهرداری	
۱۲	ستاد توانمندسازی زنان سرپرست خانوار	
۱۳	خانه شهریاران جوان	
۱۴	بانک شهر	
۱۵	اداره کل حقوقی	
۱۶	مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران	
۱۷	نوسازی شهر تهران	
۱۸	اداره کل حریم	
۱۹	شهرسازی و طرحهای شهری	
۲۰	شهر سالم تهران	
۲۱	راه آهن شهری تهران و حومه (مترو)	
۲۲	واحد اتوبوسرانی تهران و حومه	
۲۳	پایانه ها و پارک سوارها	
۲۴	مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی	
۲۵	مناطق ۲۲ گانه	
۲۶	شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهر	
۲۷	میادین میوه و تره بار	
۲۸	زیباسازی	
۲۹	بهشت زهراء	
۳۰	پارک ها و فضای سبز	

۸- ساختار اجرایی

به منظور ایجاد هماهنگی بین بخشی و انسجام بخشی فعالیت ها، کمیته ای مرکب از اعضای زیر تشکیل گردد:

- شورای اسلامی شهر تهران مسئولیت سیاست گذاری و هماهنگی را بر عهده دارد.
- شهرداری تهران مسئول اجرای برنامه ها را با همکاری سازمان ها و ارگان های متولی و نیز سازمان های مردم نهاد، می باشد.
- سازمان های مسئول و ذیربط موضوع ساماندهی آسیب دیدگان اجتماعی که شامل سازمان بهزیستی، نیروی انتظامی، کمیته امداد امام خمینی و دیگر سازمان هایی که در هر کدام از راهبردها به آن اشاره گردیده است، همکاران اجرا می باشند.
- سازمان های مردم نهاد تا حد ممکن در تمامی برنامه ها همکاری نمایند.

۱۰- ماتریس اجتماعی برنامه‌های مشترک بین سازمان رفاه و خدمات اجتماعی و معاونت خدمات شهری

عنوان		تعهدات حوزه خدمات شهری (کد برنامه)
معاونت خدمات شهری	ادارات کل	اداره کل هماهنگی، برنامه‌ریزی و کنترل عملکرد
		اداره کل امور خدمات شهری
	سازمان ها	آتش نشانی
		۲۷-۲۶-۲۵-۲۴-۲۳-۲۲ بهشت زهراء
		۲۶-۲۵-۲۳-۱۹ پارکها و فضای سبز
		۲۵ زیباسازی
		مدیریت پسماند
		۲۴-۲۳ میادین میوه و تره بار
	شرکت‌های تابعه	شرکت خدماتی کالای شهروند
		۹-۸ شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهر
	ستاد	ستاد محیط زیست و توسعه پایدار
	مناطق	ادارات امور شهری و فضای سبز مناطق ۲۲ گانه

ماتریس اجتماعی برنامه‌های مشترک بین سازمان رفاه، خدمات و مشارکت های اجتماعی و معاونت هماهنگی و امور مناطق

عنوان		تعهدات حوزه هماهنگی و امور مناطق
ادارات کل	اداره کل هماهنگی، نظارت و پیگیری	
	اداره کل امور نهادها و سازمان‌ها و نیروهای مسلح	
سازمان‌ها	سازمان املاک	
	سازمان عمرانی امور مناطق	
مناطق	مناطق ۲۲ گانه	۲۷-۲۶-۲۵-۲۴-۲۳-۲۲-۲۱ ۲-۷-۸-۹-۱۰-۱۱-۱۲-۱۳-۱۴-۱۵-۱۶-۱۷-۱۸-۱۹-۲۰

معاونت هماهنگی و امور مناطق

ماتریس اجتماعی برنامه‌های مشترک بین سازمان رفاه، خدمات و مشارکت های اجتماعی و معاونت حمل و نقل و ترافیک

معاونت حمل و نقل و ترافیک	عنوان		تعهدات حوزه حمل و نقل و ترافیک
	ادارات کل	اداره کل برنامه ریزی و کنترل عملکرد	
		اداره کل مهندسی و ایمنی ترافیک	
	سازمان ها	حمل و نقل و ترافیک	
		پایانه‌ها و پارک سوارها	۱۳-۱۷-۲۴-۲۳-۲۶-۲۷
		مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی	۱۳-۱۷-۲۴-۲۳-۲۶-۲۷
	شرکتهای تابعه	کنترل ترافیک	
		شرکت پیک باد پا	
		مطالعات جامع حمل و نقل ترافیک	
		راه آهن شهری تهران و حومه (مترو)	۱۳-۱۷-۲۴-۲۳-۲۶-۲۷
		واحد اتوبوسرانی تهران و حومه	۱۳-۱۷-۱۹-۲۴-۲۳-۲۶-۲۷
		کنترل کیفیت هوا	
		عرف ایران	
	مراکز	مرکز نظارت و کنترل ترافیک تهران	
	مناطق	مناطق ۲۲ گانه	
	ستاد	ستاد مرکزی معاینه فنی خودروها	

ماتریس اجتماعی برنامه‌های مشترک بین سازمان رفاه، خدمات و مشارکت های اجتماعی و معاونت مالی و اداری

معاونت مالی و اداری	عنوان		تعهدات حوزه اداری و مالی
	ادارات کل	رفاه، تعاون و خدمات اجتماعی	
		تشخیص و وصول درآمد	
		منابع انسانی	
		امور ایثارگران	
		امور مجامع و شوراهای سازمان ها	
		ارزشیابی و کارگزینی مدیران	

	برنامه ریزی و عملکرد بودجه	
	امور مالی و اموال	
	حسابرسی	
	پشتیبانی	
	هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری	
	سازمان بازنشستگی	سازمان ها
۲۳-۱۶-	شهر سالم تهران	شرکت ها ی تابعه
	خودرو سرویس شهر	
	سرویس بیمه شهر	
	هادیان شهر	
	خدمات مالی شهر	
	ارتباط مشترک شهر	
	خدمات اداری شهر	
	دبیرخانه کمیته اداری، مالی کلانشهرها	
	هیأت مرکزی گزینش شهرداری تهران	ستادها
	دبیرخانه نظام پیشنهادها	

ماتریس اجتماعی برنامه‌های مشترک بین سازمان رفاه، خدمات و مشارکت های اجتماعی و معاونت

شهرسازی و معماری

عنوان		تعهدات حوزه شهرسازی و معماری
ادارات کل	برنامه ریزی و هماهنگی شهرسازی امور مناطق	
	شهرسازی و طرح‌های شهری	۲۵-۲۱-۱۶
	معماری و ساختمان	
	تدوین ضوابط/نظارت و صدور پروانه	
	امور اجرایی کمیسیون‌های ماده ۱۰۰	
	اداره کل حریم	۲۵
	دبیرخانه کمیسیون ماده ۵	
	مدیریت روابط عمومی/کتابخانه و مرکز اسناد	
سازمان‌ها	نوسازی شهر تهران	۲۵-۱۶
شرکت‌های تابعه	شهربان و حریم بان	
	نوسازی عباس آباد	

معاونت شهرسازی و معماری

ماتریس اجتماعی برنامه‌های مشترک بین سازمان رفاه، خدمات و مشارکت های اجتماعی و معاونت برنامه‌ریزی و تحقیقات توسعه

شهری

عنوان		تعهدات حوزه برنامه‌ریزی و تحقیقات
ادارات کل	اداره کل برنامه ریزی و بودجه	
	اداره کل تشکیلات و آموزش	
	مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران	۷-۶-۵-۴-۳-۱
	مدیریت سیاست‌گذاری و برنامه ریزی تحقیقات	
سازمان‌ها	فن آوری اطلاعات و ارتباطات	
شرکت‌های تابعه	پردازش و برنامه ریزی شهری	

معاونت برنامه‌ریزی و تحقیقات توسعه شهری

ماتریس اجتماعی برنامه‌های مشترک بین سازمان رفاه، خدمات و مشارکت های اجتماعی و معاونت فنی و عمرانی

عنوان		تعهدات حوزه فنی و عمرانی
ادارات کل	اداره کل فرهنگی برنامه و اعتبارات	
	اداره کل هماهنگی فنی و عمرانی مناطق و سازمان‌ها	
	اداره کل مالی و اداری	
سازمان‌ها	مهندسی و عمران شهر تهران	
	سازمان مشاور فنی و مهندسی شهر تهران	
شرکت‌های تابعه	شرکت یادمان سازه	
	شرکت خاکریز آب	

ماتریس اجتماعی برنامه‌های مشترک بین سازمان رفاه، خدمات و مشارکت های اجتماعی و معاونت حقوقی، شورا و امور مجلس

ماتریس اجتماعی برنامه‌های مشترک بین سازمان رفاه، خدمات و مشارکت های اجتماعی و سایر بخشها

عنوان	تعهدات
۳. رف. بانک شهر	۱

معاونت حقوقی، شورا و امور مجلس	عنوان		تعهدات حوزه شهرسازی و معماری
	ادارا	اداره کل حقوقی	۲۶-۱۴
	ت کل	اداره کل تدوین قوانین و مقررات	
	مرکز نظارت همگانی ۱۸۸۸		
	مرکز سامانه مدیریت شهری ۱۳۷		
	سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر		
	خانه شهریاران جوان		۱۹-۱۸-۱۵-۱۱-۱۰

ماتریس اجتماعی برنامه‌های مشترک بین سازمان رفاه، خدمات و مشارکت های اجتماعی و ادارات کل و سازمان های معاونت امور

اجتماعی و فرهنگی

عنوان	تعهدات
معاونت اجتماعی و فرهنگی	اداره کل آموزش شهروندی
	اداره کل فرهنگی
	اداره کل سلامت
	۲۴-۱۴-۱۳
	۲۴-۲۰-۱۹-۱۸-۱۵
	۲۳-۲۲-۱۳

۲۵-۷-۶-۵-۴-۳-۱	دفتر مطالعات اجتماعی و فرهنگی	
	اداره کل ارزیابی و کنترل عملکرد	
۲۷-۱۹-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸	اداره کل امور بانوان	
	سازمان رفاه، خدمات و مشارکتهای اجتماعی	
۱۹	سازمان ورزش	
	سازمان فرهنگی و هنری	
	شرکت توسعه فضاهای فرهنگی	
	شرکت برج میلاد	
۱۷-۱۴	موسسه همشهری	
۱۷	نشر شهر	
۱۸-۱۴	روابط عمومی معاونت	
	شورای امر به معروف و نهی از منکر	
۲۷-۲۰-۱۵-۱۱-۱۰	ستاد شورایاریها (مدیریت محله)	فرهنگ و تفریحات
	مرکز فعالیت‌های دینی	
۱۸-۱۴	روابط عمومی شهرداری	
۲۷-۱۱-۱۰-۹-۸	ستاد توانمندسازی زنان سرپرست خانوار	
	حراست	
	اجرائیات شهرداری	

سازمان های مرجع

- ۱- مرجع سیاست گذاری و هماهنگی برنامه های مشترک با سایر قسمت های شهرداری : کمیسیون اجتماعی شهرداری تهران
- ۲- مرجع برنامه ریزی: سازمان رفاه، خدمات و مشارکت های اجتماعی
- ۳- مرجع اجرا: سازمان یا ارگان مشخص شده با همکاری سازمان رفاه، خدمات و مشارکت های اجتماعی
- ۴- مرجع نظارتی و کنترل برنامه ها: شورای اسلامی شهر تهران

یافته های زیر از مطالعه ای که توسط اداره کل سلامت شهرداری تهران بر روی ۹۶۰ خانوار در هر منطقه شهر تهران و در کل مطالعه بر روی ۲۱۱۲۰ خانوار در سال ۱۳۸۷ اجرا گردیده، می باشد:

۵.۴ درصد از کل جمعیت مورد پرسش که شامل ۴۳۹۴ نفر می باشند زیر ۵ سال بوده اند. که از این تعداد ۲۴.۸ درصد با والدین سیگاری زندگی می کرده اند. که توزیع درصد بیشتر آن در بین مناطق پایین می باشد و در این میان منطقه ۱۶ بیشترین میزان را دارد. توزیع افراد سیگاری در بین مردان بیشتر از زنان بوده ولی تعداد زنان سیگاری در بین مناطق بالا بیشتر است. این در حالی است که تعداد مردان سیگاری در مناطق پایین بیشتر است.

خشونت خانگی:

سه نوع خشونت کلامی، فیزیکی بدون عواقب جسمی و فیزیکی با عواقب جسمی پرسیده شده است که از بین ۲۲۱۳۵ خانواده، ۶.۷ درصد زنان پاسخگو به این سوال جواب مثبت دادند. درصد خشونت در منطقه ۱۲ از بین تمامی مناطق بیشتر بوده است.

اضطراب:

در بین زنان مطلقه، زنان سرپرست خانوار و بیوه ۱.۵ برابر در معرض خطر اختلالات روانی مانند اضطراب و افسردگی می باشند.

سرمایه اجتماعی:

این سوال به قسمت اعتماد، فعالیت های جمعی، کمک های داوطلبانه، پیوستگی اجتماعی، احترام به ارزش ها... تقسیم بندی گردیده است که در مناطق بالا سرمایه اجتماعی بیشتری وجود داشته است.

بر اساس آسیب شناسی محله ای شهر تهران که در سال ۱۳۸۷ توسط شهرداری تهران اجرا گردید آسیب های زیر به عنوان مهم ترین آسیب های اجتماعی شهر تهران عنوان شدند:

ردیف	عنوان آسیب	مناطق پر آسیب
۱.	اعتیاد	۲۰-۱۹-۱۴-۱۳-۱۸-۱۷-۱۶-۱۲
۲.	تکدی	۱۰-۵-۲-۳-۱
۳.	زنان خیابانی	۶-۳-۲-۱
۴.	کارتن خواب ها	۱۶-۱۲-۷
۵.	کودکان خیابانی	۲۰-۱۹-۱۲-۳-۲

۱۲- مهم ترین آسیب ها و تهدیدات اجتماعی در ایران در دهه آتی:

بیکاری

بی عدالتی و نابرابری اجتماعی

فرسایش سرمایه اجتماعی

اعتیاد

فقر

فرار مغزها

بوروکراسی ناکارآمد

فاصله طبقاتی و فساد مالی و اداری

فقدان وجدان و تعهد کاری

افزایش جمعیت

بحران هویت

آلودگی های زیست محیطی

حاشیه نشینی

پارتی بازی

ایدز

مهاجرت روستا به شهر

شکاف نسلی

منبع ((مرکز مطالعات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام-۱۳۸۵)